

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp

Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022

Beslispunt(en)

1. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021 in te trekken
2. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022 vast te stellen

Toelichting

Aanleiding / motivering

De laatste jaren heeft Zuid-Limburg in toenemende mate last van ernstige wateroverlast bij hevige regenval. Dit hebben we afgelopen juli ook weer ervaren in de gemeente Eijsden-Margraten. Om de effecten van de klimaatverandering te verminderen is het nodig dat overheden samenwerken met eigenaren en gebruikers van particuliere terreinen om de belasting op het riool te verminderen. Immers circa 50% van de verhardingen is privaat eigendom. Met het afkoppelen van hemelwater van het riool en het lokaal te infiltreren, wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater minder belast met rioolwater via riooloverstorten bij stortbuizen en wordt minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Met het ontstenen en vergroenen wordt ook een positieve bijdrage geleverd aan het tegengaan van hittestress en droogte en de verbetering van de leefomgeving en biodiversiteit.

Omdat circa 50% van alle verhard oppervlak privaat bezit is, stimuleren waterschap en gemeenten burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties om hun verhard oppervlak af te koppelen van het riool. Hiervoor loopt sinds 2019 in heel Limburg de gezamenlijke 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' (WL, Provincie en de gemeenten). Deze regeling is medio 2021 vastgesteld door de gemeenteraad van Eijsden-Margraten. In 2021 zijn 9 aanvragen toegekend en is 933 m² afgekoppeld en is een subsidie toegekend van € 8.397,-. Het Waterschap heeft hier € 4.665,- aan bijgedragen waardoor de regeling in 2021 netto € 3.732 heeft gekost + ambtelijke capaciteit.

Om het afkoppelen van regenwater van particulierterrein ook voor 2022 en 2023 te stimuleren heeft het Waterschap Limburg een nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' vastgesteld. Op basis van deze nadere regel stelt het Waterschap onder voorwaarde een financiële bijdrage ter beschikking aan de Limburgse gemeentes voor het stimuleren van afkoppeling van private terreinen.

Proces

Om te komen tot een vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terrein is de 'oude' stimuleringsregeling eerst Limburg-breed geëvalueerd. In deze evaluatie zijn aanbevelingen gedaan ten behoeve van een vervolgregeling. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- De doelstelling van de stimuleringsregeling blijft het klimaatbewust maken van burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties en hen stimuleren het bestaand privaat verhard oppervlak af te koppelen van het (vuilwater)riool.
- Een eenvoudige regeling, zowel voor burgers als gemeentes met minder rigide regels en meer keuze mogelijkheden voor gemeenten.
- Uitvoering van de gemeentelijke regelingen moet eenvoudiger en doelmatiger.
- Meer aandacht voor verschillen (fysieke omstandigheden) tussen Noord en Zuid Limburg. Infiltratie van regenwater gaat in de zandgronden makkelijker dan in de löss gronden.
- Verbreding van de stimuleringsregeling, zoals vergroening mits wordt afgekoppeld en de mogelijkheid tot stapeling met andere gemeentelijke (vergroenings) regelingen.
- Doorzetten communicatie en stimulering via Waterklaar.

Op basis van bovenstaande aandachtspunten is er een nieuwe 'Nadere Regel' voor het waterschap ontwikkeld en een modelverordening opgesteld als handreiking naar gemeenten. De herziene 'Nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' is op 7 december 2021 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Limburg en gaat in per 1 januari 2022. De looptijd van deze regeling is 2 jaar of korter als de beschikbare fondsen eerder uitgeput zijn.

Verschillen tussen oude en nieuwe subsidieregeling

De belangrijkste verschillen tussen de 'oude' 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021' en de aangepaste verordening 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater Gemeente Eijsden-Margraten 2022' zijn:

- Om te voorkomen dat één bedrijf een groot deel van de subsidiegelden aanvraagt, kan een aanvrager per kadastraal perceel maximaal 500 m² verhard oppervlak afkoppelsubsidie aanvragen.
- In de 'oude' verordening bedroeg het subsidiebedrag € 9,-/m² af te koppelen oppervlak. Omdat afkoppelen in Zuid-Limburg vaak lastiger en duurder is ten opzichte van Noord/Midden Limburg door het hellende gebied en de aanwezigheid van slecht doorlatende löss gronden, is het subsidiebedrag verhoogd naar:
 - een vast bedrag van € 19 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het vasthouden van het afgekoppelde hemelwater op het private terrein middels een bergingsvoorziening met een bergingseis van minimaal 35 mm afgekoppeld oppervlak.
 - een vast bedrag van € 9 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater middels een voorziening naar een openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde een gemengd riool) of een andere vorm van afkoppelen passende binnen de voorwaarden.
 - Sedumdaken worden aan de regeling toegevoegd.

Verder een verschil met de oude regeling tussen waterschap en gemeente is dat de verantwoording van gemeente naar waterschap om de bijdrage op te vragen eenvoudiger is geworden, waardoor de administratieve lasten voor de gemeente minder zullen zijn.

Uitvoering stimuleringsregeling afkoppelen

Om de uitvoering van de stimuleringsregeling te vereenvoudigen, zijn door de Maas & Mergelland gemeentes afspraken gemaakt over het uniformeren van de verordening stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater. Het resultaat daarvan is weergegeven in de voorliggende verordening 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater gemeente Eijsden-Margraten 2022', zie bijlage 1.

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

Het afkoppelen van hemelwater is een belangrijke maatregel die particulieren kunnen nemen en is opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het verantwoord omgaan met hemelwater is van belang bij het nemen van klimaatmaatregelen om o.a. wateroverlast, droogte en hittestress te verminderen en de waterkwaliteit te verbeteren.

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

Burgers en bedrijven worden via de gemeentelijke website, nieuwsbrieven en weekbladen geïnformeerd over de stimuleringsregeling afkoppelen.

Communicatie over de stimuleringsregeling, maatregelen die particuliere kunnen nemen en bewustwording over de klimaatthema's wordt deels uitgevoerd via de waterbewust campagne in het samenwerkingsverband Maas en Mergelland

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

Het Waterschap Limburg stelt voor de uitvoering van de stimuleringsregeling in 2022 en 2023 in Eijsden-Margraten een bedrag beschikbaar van € 26.112 per jaar op voorwaarde dat de gemeente minimaal eenzelfde bedrag beschikbaar stelt. Daarmee komt het totaal beschikbare subsidiebedrag in beide jaren op € 52.224 waarvan per saldo dus netto € 26.112 op de gemeentelijke begroting drukt, i.c. het beleidsveld riolen / GRP.

De bijdrage van het Waterschap voor het afkoppelen van particulier verhard oppervlak is gelijk aan de eigen bijdrage van de gemeente met een maximum van € 20 per m² afgekoppelde verhard oppervlak. Een bedrag van € 1 per m² wordt besteed aan proces- en projectkosten voor de uitvoering van de regeling. Dit betekent dat € 19 / € 9 per m² af te koppelen particulier verhard oppervlak kan worden uitgekeerd.

Planning, uitvoering en evaluatie

Na het vaststellen van de stimuleringsregeling in de Raad zal de verordening in werking treden. De regeling loopt tot uiterlijk 31 december 2023 of zoveel eerder als het beschikbare budget is benut

Besluitvormende vergadering op 7-6-2022.

Communicatie

Burgers en bedrijven worden via de gemeentelijke website, nieuwsbrieven en weekbladen geïnformeerd over de stimuleringsregeling afkoppelen.

Communicatie over de stimuleringsregeling, maatregelen die particuliere kunnen nemen en bewustwording over de klimaatthema's wordt deels uitgevoerd via de waterbewust campagne in het samenwerkingsverband Maas en Mergelland

Maatschappelijke effecten

Particulieren bewust maken en stimuleren om hemelwater op eigen terrein te bergen en te infiltreren ter voorkoming van wateroverlast en droogte.

Privacy

Bij het opstellen en uitvoeren van de stimuleringsregeling is de privacywetgeving in acht genomen.

Risico's

Niet van toepassing.

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris,

De voorzitter,

Drs. M.A.G. Gerits

Drs. G.J.M. Cox

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021 in te trekken
2. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering van 7 juni 2022.

Amendement O.D.E. mbt artikel 2.

De griffier,

Mr. M. Verbeet

De voorzitter,

Drs. G.J.M. Cox

Unaniem
aangenomen

Amendement verordening afkoppeling hemelwater

De raad bijeen op dinsdag 7 juni 2022 voor een besluitvormende vergadering

Betreft agendapunt 14: Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022

Overwegende

- Dat subsidie bedoeld is ter stimulering en ondersteuning van activiteiten die in het algemeen belang van de mensen in de gemeente Eijsden-Margraten ondernomen worden.
- Dat subsidie niet bedoeld is om zaken te bekostigen die al verplicht uitgevoerd moeten worden in het kader van een andere overeenkomst.

Constaterende

Dat er in deze verordening nergens handvatten opgenomen zijn om misbruik van subsidie op deze manier te voorkomen.

Wijzigt artikel 2 van de verordening als volgt:

Artikel 2 Toepassingsbereik

1. Voor subsidie komen in aanmerking eigenaren van private terreinen met bestaand verhard oppervlak, gelegen binnen het grondgebied van de gemeente Eijsden-Margraten;
2. Lid 1 is niet van toepassing indien de subsidie gebruikt gaat worden om aan bestaande verplichtingen te voldoen

En gaat over tot de orde van de dag.

Hanneke Koene

Maria Janssen-Rutten

Bijlage 1

Verordening Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan, dan wel mede verstaan onder:

- a. Afkoppelen: Afkoppelen is het loskoppelen van verhard oppervlak en /of leidingsysteem zodat hemelwater dat op dit verhard oppervlak valt niet langer op het riool wordt geloosd;
- b. College: college van burgemeester en wethouders van Eijsden-Margraten;
- c. Eigenaar: eigenaar van het af te koppelen kadastraal perceel;
- d. Hemelwaterwatervoorziening: gemeentelijke voorziening zoals b.v. wadi, infiltratieriool of hemelwaterriool bedoeld voor transport en/of infiltratie van hemelwater;
- e. Horizontaal gemeten: gemeten in bovenaanzicht;
- f. Private partijen: rechtspersonen en natuurlijke personen, niet zijnde overheden;
- g. Private terreinen: terreinen in eigendom van private partijen, waarbij het nadrukkelijk gaat om de eigendom van het kadastrale perceel, ongeacht de eventuele opstallen die hier op staan;
- h. Riolering: zowel gemengd riool, vuilwaterriool van (verbeterd) gescheiden stelsel en drukriolering waar legaal een afvoer van hemelwater op is aangesloten;
- i. Riol: zie riolering;
- j. Subsidiebeschikking: Brief aan de aanvrager waarin het besluit op de aanvraag is opgenomen.
- k. Subsidieplafond: het totaalbedrag dat beschikbaar is gesteld voor het afkoppelen van private terreinen binnen deze regeling;
- l. Verhard oppervlak: bestaand verharde oppervlakten, zoals daken, betegelde opritten en voortuinen, verharde erven en wegen waarvan het regenwater tot afstroming komt op de riolering. Half-verhardingen, zoals grindtuinen, vallen hier niet onder.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Voor subsidie komen in aanmerking:

1. Eigenaren van private terreinen met bestaand verhard oppervlak, gelegen binnen het grondgebied van de gemeente Eijsden-Margraten;

Artikel 3 Bevoegdheid college

1. Het college is belast met de uitvoering van deze gemeentelijke Subsidieregeling.
2. Het college kan aan de eigenaar van één perceel met verhard oppervlak, ter tegemoetkoming in de kosten voor het afkoppelen, subsidie verlenen,
3. Het college kan besluiten de regeling tussentijds te verlengen of te beëindigen.
4. Het college is bevoegd om het bedrag per m² af te koppelen terrein als bedoeld in artikel 6 tussentijds aan te passen.

Artikel 4 Voorwaarden en verplichtingen bij de subsidieverlening

1. Subsidie kan worden verstrekt onder de volgende voorwaarden en verplichtingen:
 - a. Het hemelwater op het perceel is legaal aangesloten op het riool;
 - b. Het hemelwater moet op eigen terrein infiltreren in de bodem of op een andere manier verwerkt worden en mag geen negatief effect hebben op de omgeving;
 - c. Afkoppeling geschiedt op een wijze die in overeenstemming is met de principes van de voorkeurstabel afkoppelen (zie brochure Regenwater schoon naar beek en bodem van de Limburgse waterbeheerders of de brochure Hoe maak ik mijn tuin waterklaar) tenzij het Waterschap heeft ingestemd met een afwijking daarvan.
 - d. Het hemelwater kan worden afgevoerd naar de openbare ruimte indien daar hemelwatervoorzieningen (niet zijnde riool) aanwezig zijn waarvan de capaciteit voldoende is;
 - e. De afkoppeling komt niet voor een subsidie in aanmerking vanaf bouwjaar 2003.
 - f. Het oppervlak van het horizontaal gemeten af te koppelen verhard oppervlak bedraagt ten minste 20 m² per aanvraag als bedoeld in artikel 6;
 - g. Een aanvrager kan in totaal per kadastraal perceel en adres voor maximaal 500 m² horizontaal gemeten verhard oppervlak afkoppelsubsidie aanvragen;

- h. Een vierkante meter verhard oppervlak op privaat terrein komt slechts eenmalig voor subsidie in aanmerking;
 - i. De subsidie geldt alleen voor dakvlakken, terrassen of andere verharding waarvan hemelwater schoon kan worden afgevoerd naar infiltratievoorzieningen op privaat terrein of naar een gemeentelijke hemelwatervoorziening;
 - j. Eenmaal afgekoppelde oppervlakken mogen niet meer aangekoppeld worden;
 - k. De afkoppeling gaat op de meest efficiënte en milieuvriendelijke wijze;
 - l. De afkoppeling moet binnen zes maanden na afgifte van de subsidiebeschikking zijn uitgevoerd en dient na realisatie ervan in stand te worden gehouden en naar behoren te blijven functioneren.
2. De afkoppelactiviteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd mogen niet starten voordat de aanvraag is goedgekeurd door de gemeente.
 3. Afkoppelactiviteiten waarvoor eerder subsidie is verleend of verkregen vanuit deze subsidieregeling komen niet voor subsidie in aanmerking.
 4. Het voldoen aan de onder lid 1 genoemde voorwaarden en verplichtingen ligt ter beoordeling bij de gemeente.
 5. Bij afkoppelactiviteiten middels gemeentelijke vergroeningsacties mag worden afgeweken van de onder lid 1 genoemde voorwaarden en verplichtingen. Onder voorwaarden dat deze afwijkingen passen binnen de nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen', d.d. 7 december 2021 van het Waterschap Limburg.

Artikel 5 Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond is opgebouwd uit gemeentelijke middelen € 26.112 per jaar en een verwachte gezamenlijke bijdrage vanuit Waterschap Limburg en Provincie Limburg.
2. Subsidie wordt verstrekt tot het door de gemeente vastgestelde subsidieplafond is bereikt of zoveel eerder als de gezamenlijke bijdrage vanuit Waterschap Limburg.

Artikel 6 Hoogte te verstrekken subsidie

1. Subsidie bedraagt een vast bedrag van € 19 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het vasthouden van het afgekoppelde hemelwater op het private terrein middels een bergingsvoorziening met een bergingseis van minimaal 35 mm afgekoppeld oppervlak.
2. Subsidie bedraagt een vast bedrag van € 9 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater middels een voorziening naar een openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool) of een andere vorm van afkoppelen passende binnen de voorwaarden zoals benoemd in artikel 4 lid 1.

Artikel 7 Wijze van subsidieverstrekking

1. Aanvragen om subsidie worden behandeld op datum van binnenkomst na inwerkingtreding van de regeling.
2. Het college stelt een aanvraagformulier vast dat gebruikt moet worden voor het indienen van subsidieaanvragen. Hierop staan tevens de benodigde in te dienen stukken aangegeven.
3. Het college kan verzoeken om aanvullende informatie indien dit redelijkerwijs noodzakelijk is voor beoordeling van de aanvraag;
4. Het college beslist binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag;
5. Het college kan de beslissing eenmaal voor ten hoogste 4 weken verdagen;
6. Aan de subsidiebeschikking kunnen nadere voorschriften worden verbonden;

Artikel 8 Weigering van subsidieaanvragen

Subsidieaanvragen worden geweigerd indien:

1. De aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden als gesteld in deze subsidieverordening;
2. De aanvrager onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid;
3. De subsidieverlening anderszins onjuist was en de aanvrager dit wist of behoorde te weten;
4. De aanvrager failliet is verklaard of aan hem surseance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend.

Artikel 9 Betaling c.q. terugvordering

1. De gemeente Eijsden-Margraten maakt binnen 4 weken na toekenning van de subsidie het overeengekomen bedrag over op de rekening van de aanvrager;
2. Indien binnen 6 maanden na het toekennen van de subsidie het overeengekomen verhard oppervlak niet conform de ingediende aanvraag is afgekoppeld, kan de beschikbaar gestelde afkoppelsubsidie vermeerderd met een boete van 100% worden teruggevorderd;
3. Alvorens tot terugvordering te besluiten, stelt het college de subsidieontvanger in de gelegenheid binnen een termijn van 4 weken alsnog de overeengekomen verhard oppervlakte te hebben afgekoppeld.

Artikel 10 Looptijd van de regeling

Aanvragen kunnen worden ingediend tot en met 31 december 2023.

Artikel 11 Hardheidsclausule

Het college kan deze regeling buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover de toepassing daarvan leidt tot een onbillijke of onredelijke situatie.

Artikel 12 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de achtste dag na die waarop zij is bekend gemaakt.

Artikel 13 Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: '**Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022**'